

SH- Ag?r? ?iddeti ve Ag?r? Es?ig?i Ölc?eg?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *SH- Ag?r? ?iddeti ve Ag?r? Es?ig?i Ölc?eg?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30158>

Özet

SH- Ağrı? İddeti ve Ağrı? E?i?i Ölç?i (SH-A?AEÖ), özellikle kronik ağrı? popülasyonlar?nda, mevcut ağrı? İddetini ve bireyin ağrı?ya kar?? alg?lanan e?i?ini standart bir yöntemle ölçmek amacıyla geli?tirilmiş yeni bir psikometrik araçtır. Ölçek, 2018 y?l?nda Atao?lu ve arkadaşlar? tarafından Osteoartrit (OA) hastalar? üzerinde yapılan bir çal??ma ile literatüre sunulmuştur. Bu araç, geleneksel ağrı? İddeti ölçümlerine ek olarak, standardize edilmiş, patolojik olmayan bir uyarı?ya verilen tepkiyi de de?erlendirerek, ağrı? deneyiminin kapsamlı bir ?ekilde anla??ımsa katkıda bulunmay? amaçlamaktadır. Toplam 8 maddeden oluşan bu ölçek, görsel analog skala (VAS) formatı?n? kullanır.

Anahtar Kelimeler

Ağrı? İddeti, ağrı? e?i?i, Osteoartrit, Visual Analogue Scale (VAS), ağrı? de?erlendirmesi, psikometri, kronik ağrı?.

Yazarlar

Sami Atao?lu, Handan Ankaralı?, Serhat Ankaralı?, Serkan Koçak.

Amaç

SH- Ağrı? İddeti ve Ağrı? E?i?i Ölç?i'nin temel amacı, klinik uygulamalarda ağrı? İddeti ve ağrı? e?i?i kavramları?n? tek bir araç içerisinde, yüksek hassasiyetle ölçebilecek geçerli ve güvenilir bir enstrüman sunmaktır. Geleneksel olarak ağrı?, sadece hastanın ?ikayet etti?i mevcut İddet üzerinden de?erlendirilmekteydi. Ancak bu ölçek, ki?inin mevcut ?ikayetine ba?lı ağrı? derecesini (ağrı? İddeti) ve standart bir ağrı?lı? uyarana verdi?i tepkiyi (ağrı? e?i?i) birle?tirerek, ağrı? algı?sındaki bireysel farklılıklar? daha iyi yansıtmay? hedeflemiştir.

Ölçe?in geli?tirilme çal??ması, özellikle diz ve kalça eklemlerinde yaygın görülen kronik dejeneratif bir hastalık olan Osteoartrit hastaları?nın ağrı? deneyimini objektif olarak de?erlendirmek üzere gerçekleştirilmiştir. Bu popülasyonda ağrı? yönetimi ve tedavi etkinli?inin izlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Yapı

SH-A?AEÖ, temel olarak iki farklı ancak ilişkili psikolojik yapıyı ölçmektedir: Ağrı? İddeti ve Ağrı? E?i?i. Ölçek, toplamda 8 maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler, hem hastanın patolojik durumundan kaynaklanan öznel ağrı? deneyimini (örneğin, ?ikayete ba?lı ağrı? derecesi) hem de standart bir t?bbi prosedür veya günlük durumla ilişkili standardize edilmiş ağrı? algı?sı?n? (örneğin, kan aldırma sırasındaki ağrı?) yakalamay? amaçlar.

Ağrı eziyi bilemi, hastanın ağrıya karşı duyarlılığı ölçerken, ağrı iddeti bilemi ise hastanın neden olduğu mevcut rahatsızlık düzeyini nicelendirir. Ölçeğin bu ikili yapısı, klinisyenlere hastanın hem akut/kronik ağrı seviyesi hem de genel ağrı toleransı hakkında bilgi sağlayarak daha kişiselleştirilmiş tedavi planları oluşturma imkanı sunar.

Geçerlik

Ölçeğin orijinal geliştirme çalışmasında (Ataoğlu et al., 2018), SH-AEÖ'nün yapı geçerliği ve kriter geçerliğinin incelendiği varsayılmaktadır. Yeni geliştirilen bir ölçek olduğu için, geçerlik çalışmaları genellikle iç tutarlılık, ayırt edici geçerlik (ölçeğin ilgili olmayan yapılarla düşük korelasyon göstermesi) ve yakınsak geçerlik (benzer yapılar ölçen diğer ölçeklerle yüksek korelasyon göstermesi) analizlerini içerir. Çalışmanın temel amacı ağrı iddetini ölçmek olduğundan, ölçeğin mevcut, kabul görmüş ağrı skalaları (örneğin, Numeric Rating Scale - NRS) ile yüksek düzeyde korelasyon göstermesi beklenir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, maddelerin iç tutarlılığı ve ölçeğin zaman içinde kararlılığı (test-tekrar test güvenirliği) göstermelidir. Orijinal kaynakta spesifik güvenirlik katsayıları belirtilmese de, akademik bir dergide yayınlanan geliştirme çalışması, bu psikometrik özellikler hakkında detaylı bilgi içermelidir. Ölçeğin güvenilirliği, özellikle ağrı gibi değişken bir deneyimi ölçerken tutarlı sonuçlar elde etme yeteneği açısından kritiktir.

Faktör Analizi

SH-AEÖ'nün 8 maddelik yapısının altında yatan faktörlerin belirlenmesi amacıyla geliştirme sürecinde faktör analizi tekniklerinin (kefedici veya doğrulayıcı) kullanıldığı tahmin edilmektedir. Ölçeğin hem ağrı iddetini hem de ağrı eziyi ölçme iddiası göz önüne alındığında, analizlerin bu iki temel yapıyı temsil eden en az iki faktörlü bir yapıyı desteklemesi muhtemeldir. Bu analizler, maddelerin hangi yapıya (iddet mi, ezi mi) daha güçlü yüklendiğini ortaya koyarak ölçeğin teorik yapıya doğrulamıdır.

Araç

Test Type: Geliştirme Ölçeği (Developmental Scale)

Format: 8 maddeli, öz bildirim (self-report) ölçeği.

Language Available: Türkçe (Turkish).

Population Group: Kronik ağrı hastaları, özellikle Osteoartrit tanısı almış bireyler.

Age Group: Çal??man?n yap?ld??? pop?lasyona ba?l? olarak yeti?kinler ve ya?l?lar.

Population Details: Ölçek, Atao?lu ve ark. (2018) taraf?ndan Osteoartrit hastalar?nda ağrı?y? de?erlendirmek üzere kullan?lm?? ve bu pop?lasyon için valide edilmi?tir. Ancak, ağrı? İddeti ve e?i?i kavramlar? genel ağrı? de?erlendirmesi için de uygundur.

Test Methodology: Ölçek, bir derecelendirme arac? olarak i?lev görür. Yan?tlar, 100 mm uzunlu?undaki bir cetvel üzerinde i?aretlenir. Bu metot, Visual Analogue Scale (VAS) olarak bilinir ve hastan?n ağrı?y? say?sal bir de?er yerine görsel bir konumda ifade etmesine olanak tan?r. Derecelendirme uç noktalar? "Yok" (0 mm) ve "Dayan?lmaz İddette" (100 mm) olarak tan?mlanm??tır, ortada ise "Orta İddetli" bir nokta belirtilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ağrı? alg?s?, VAS, ağrı? İddeti, ağrı? e?i?i, psikometri, klinik ölçüm, öz bildirim.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: ORCID bilgileri kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar Handan Ankaralı? için ileti?im adresi: handanankarali@gmail.com

Correspondence Address: İleti?im bilgileri sorumluluk yazar?na aittir.

İzinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018 (Yay?n y?l?).

İzinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m izni ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Handan Ankaralı? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik veya ara?t?rma amaçlı? kullan?m genellikle orijinal yay?nc?ya at?f yap?larak mümkündür.

Ölçe?in orijinal PDF materyaline buradan ula??labilir: sh-agri-siddeti-ve-agri-esigi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Atao?lu, S., Ankaralı?, H., Ankaralı?, S., ve Koçak, S. (2018). Osteoartrit hastalar?nda ağrı? İddeti: Yeni bir ölçek. *Cukurova Medical Journal*, 43(2), 332-342. doi: 10.17826/cumj.341684.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: egejfas.org

SH- A?r? ?iddeti ve A?r? E?i?i Ölçe?i Maddeleri

SH- A?r? ?iddeti ve A?r? E?i?i Ölçe?i toplam 8 maddeden olu?maktadır. A?a??da örnek maddeler listelenmi?tir:

S?u anki s?ika?yetinizden dolay? yas?ad?g??n?z ag?r?n?n derecesi

Kol damar?ndan kan ald?rd?g??n?zda duydu?unuz ag?r?n?n derecesi

ARABPSYCHOLOGY.COM